

Zomerkamp Spartacus

Het eerste Spartacuskamp behoort weer tot het verleden en wij kunnen zeggen, dat het aan zijn bedoelingen heeft beantwoord.

De organisatoren, die de voorbereidende werkzaamheden in de gegeven omstandigheden zo goed mogelijk hebben verricht, kunnen tevreden zijn. Ook de deelnemers zijn tevreden; niet meer, maar ook niet minder.

De kameraden, die uit verschillende delen des lands naar dit kamp zijn gekomen, hebben met grote belangstelling geluisterd naar de onderwerpen, die werden aangesneden.

Voor hen is het ongetwijfeld van grote waarde geweest de opvattingen van Spartacus van zo nabij te beluisteren.

Wat de weergoden betreft, zij waren de Spartacisten goed gezind en zo werd het eerste onderwerp op Zondag behandeld in een prachtige omgeving en onder een stralende zon.

Het moge dan waar zijn, dat de bedoelingen van dengene, die het schema ontwierp, niet tot hun recht zijn gekomen, dit neemt niet weg, dat de inleidingen en de discussies op een goed peil stonden en den aanwezigen, zoals hierboven reeds werd opgemerkt, veel voldoening hebben geschonken.

Via een uitzetting van de wetenschappelijke methode van het Marxisme, waarbij de samenstellende delen slechts werden aangestipt, maar wel uitvoerig ingegaan op de methoden volgens welke kennis wordt verkregen, verzameld, gerangschikt en verwerkt, en dus de methodologie in het algemeen werd behandeld, gaf deze eerste inleiding tevens een blik vooruit op de nog komende onderwerpen.

Terecht werd op deze dag de nadruk gelegd op de wijsgerige verschillen, niet alleen ten aanzien van de burgerlijke wereld, maar ook en vooral op die, welke bestaan in de marxistische gedachtenwereld. De revolutionair-marxistische opvattingen van Spartacus worden geacht de meest consequente en de wetenschappelijk het best verantwoorde te zijn.

debatten over verschil in opvattingen betreffende de strijdmethoden, maar het voltrok zich als vanzelfsprekend. En juist doordat deze „stakingsmethode“ voor de arbeiders en beamtenden zo vanzelfsprekend was, is het hun zelf nauwelijks bewust, welke stappen vooruit hier werden gedaan.

Overigens moet opgemerkt worden, dat de stakers de politieke wind met zich mee hadden, waardoor de bezittende klasse geen wezenlijke weerstand bood. De sociaaldemocraten en de M.P.R. (de grote katholieke regeringspartij) schaarden zich in het parlement direct achter de stakers en drongen aan op de doorvoering van hun „rechtvaardige eisen“. Natuurlijk was dit politieke verkiezingszwendel, want langs deze weg konden ze de Stalinisten een gevoelige klap toebrengen. Ze konden ze laten zien, dat niet de Stalinisten de werkelijke „arbeidersvrienden“ waren, maar zij. Vandaar dat de sociaal-democraat Dagam de officiële Stalinistische leiders van de vakbond in hun hemd laat staan en zegt, dat met de arbeiders uit het Stakingscomité onderhandeld moet worden. Onder applaus van de sociaal-democraten en interruptie van

Door deze inleiding werd bereikt, dat direct als grondslag van alle verdere inleidingen, discussies en onderlinge gedachtenwisseling, een opvatting van het marxisme werd gelegd en een instelling op de problemen werd mogelijk gemaakt, die niet orthodox, niet „vulgair“, niet bekrompen of klein was. De Dinsdag bracht ons een inleiding over de groei der arbeidersstrijd en de politieke organisaties in een zich ontwikkelende maatschappij.

Hierin culmineerde tenslotte de opvatting, dat de maatschappij thans zo'n samengesteld geheel is, dat elk stuk arbeidersactie de beweging van grotere delen in „gevaar“ brengt. Dat bovendien en vooral, de maatschappelijke productie en distributie ook na de oorlog steeds meer centraal, door staatorganen, wordt geleid. Dit brengt mede, dat acties voor verbetering van de positie der werkers in het huidige systeem, zich richten tegen de Staat. Het verbreedt en verdiept elke actie in grote mate en brengt de strijd steeds dichterbij naar het front van strijd tussen de arbeidersklasse en de organen van de bezittende klasse in zijn geheel. Deze strijd, die dus steeds meer wordt een strijd om de macht in de maatschappij, moet als centraal punt in al ons werk worden gesteld.

Woensdagmiddag werd ons een beschouwing gegeven over de wetenschappelijke hypothesen omtrent de ontwikkeling van de mens uit het dierenrijk en werd hierbij vooral de nadruk gelegd op het feit, hoe door toepassing van het werktuig, het primitieve werktuig door de primitieve mens, de grondslag werd gelegd voor de gehele ontwikkeling van de mens en zijn maatschappij, zoals wij deze thans kennen.

Aangegeven werd hoe door de „erfenis van de hand, van onze dierlijke voorouders een belangrijke fysieke voorwaarde was geleverd. Een andere was de eveneens onontbeerlijke voorwaarde van de samenleving in groepen. Hieruit is het ontstaan der taal te verklaren en kon de ontwikkelingsgang der mensheid een aanvang nemen.

Er werd ons aan het verstand gebracht, dat het lange, lange geschiedenis is geweest en dat derhalve de naar onze begrippen stormachtige ontwikkeling in de laatste paar eeuwen, hiervan slechts een zeer klein tijdsdeel uitmaakt. Als het ware eerst het begin vormt van de voorwaarden, waarop een verdere groei kan plaatsvinden naar een

de Stalinisten ziet hij in het Stakingscomité „de nieuwe leiders van de vakbeweging“, want „alleen in de actie blijkt, wie de werkelijke leiders zijn“.

Inderdaad stelde de minister van financiën (merkwaardigwijze niet de minister van arbeid!) zich met het stakingscomité in verbinding, alsof de vakbond in het geheel niet bestond. De stakers kregen daarbij de toezegging van de directe behandeling van hun zaak in het parlement, waarop de staking werd opgeheven. Wat er van terecht komt, dient nog te worden afgewacht. Maar zoals we reeds in ons eerste artikel over deze staking zeiden: de postmannen vertrouwen het parlement niet al te best en ze hebben daarom wel de staking, maar niet de stakingscomité's opgeheven. De verbinding tussen de bedrijven is nog steeds intact en het „Nationale Stakingscomité“ werkt met krachten nog op volle toeren.

We weten nu nog niet, of het tot een werkelijke krachtproef zal komen. Zeker is echter, dat het broeit in Frankrijk en dat grote strijd niet kan uitblijven. En daarbij hebben dan in ieder geval de postmannen al een klein lesje in stakingsmethode gegeven.

maatschappijvorm, zoals wij ons die indenken. Op Donderdagmorgen was de beurt aan den inleider over de grondslagen eener communistische productie en verdeling.

Spreker gaf een schets van de voorwaarden, die vervuld moeten worden, vóór er sprake kan zijn van het grondvesten van een communistische maatschappij.

Deze voorwaarden komen tot ontwikkeling in de strijd der arbeidende bevolking om verbetering en tenslotte om beheersing van hun maatschappelijke positie.

In de strijd, die op en neer zal golven, wint onze klasse aan inzicht, aan kracht en moed en zal zij er aan wennen om gezamenlijk op te treden.

Vanzelfsprekend werden hier de grote, historische gevechten der arbeiders in de beschouwing betrokken. Want mede in deze ligt het bewijs, dat de methode van opbouw en de vorm van de nieuwe maatschappij, zoals deze in onze geschriften zijn en worden besproken, geen nieuwe utopie vormen, maar gevonden worden door het logisch ontwikkelen van de tendenzen, die in het wereldkapitalisme en in de internationale strijd hiertegen, liggen besloten.

In alle discussies kwam steeds opnieuw het thema der revolutionaire bewustwording naar voren. Sommigen der deelnemers aan de discussie wilden dit vraagstuk voornamelijk van de psychologische zijde behandelen. Niet met voorbijzien van de maatschappelijke factoren, maar wel zo, dat zij de versnelling van dit proces menen te kunnen bevorderen door de rennende invloeden in het ziels- en gedachtenleven langs psychologische weg te benaderen, te verklaren en weg te nemen. En deze weg en werkwijze moeten volgens hen als verreweg de belangrijkste worden beschouwd en voorop gesteld.

In de middagdiscussie van Donderdag leidde dit tot het besluit om den woordvoerder der „psychologen“ afzonderlijk het woord te geven voor een min of meer afgeronde uitzetting zijner opvattingen en de vrije Vrijdagmiddag werd hiervoor benut. Ook hiervoor bestond veel belangstelling en er was een interessante, felle discussie. Een belangrijke extra middag, waarin we diep in de problemen der psychologie geraakten. In de vrije uren werden wisselende onderwerpen, gezommen en de bosrijke omgeving verkend. Des avonds zaten wij om het kampvuur en zongen onder aanvoering van ons eigen muziekclubje socialistische liederen, die in de avondstille zeer goed klonken.

Het culturele gedeelte werd Maandagavond aangevangen door een van onze vrouwelijke kameraden, die na een korte inleiding over de waarde en de noodzaak van goede, zo mogelijk revolutionaire literatuur een fragment voorlas uit het boek van A. Strug: „De geschiedenis van een bom“, waarin de strijd van een jonge Poolse revolutionair in de revolutionaire situatie in Polen omstreeks 1905 wordt beschreven. Een dreigend onweer maakte een einde aan dit prachtige verhaal waarnaar wij op de heide zaten te luisteren.

Op een andere avond bracht een kamerad ons een speciale keuze uit de gedichtenbundel „Gemeenschap“ van Collem, voorafgegaan door een toelichting terwijl hij de verschillende gedichten door welgekozen woorden onderling verbond. Een goed geheel.

Ook de keuze was goed; de gedichten behandelde of hielden verband met de vraagstukken die ons deze week bezig hielden. Het was moeilijk, maar toch een genot te luisteren naar de taal, welke de twee grote dichters voor onze klas te hebben gebruikt in hun poëzie.

Ook was er een bonte avond die wat ontspanning bracht na de diepgaande problemen, welke wij op de dag te verwerken kregen. Deze bonte avond heeft ons geleerd, dat wij voor ons volgend kamp meer aandacht moeten besteden aan datgene wat wij behoren te brengen. Wij hebben echter hartelijk gelachen, de mensen hebben hun best gedaan en de volgende keer doen we het beter.

Een waardig besluit aan ons kamp werd Vrijdagavond gegeven door een kamerad, die gedeeltelijk voorlas uit het gedichtboek „Pan“ van Herman Gorter. Verder werden eenige gedichten voorgedragen van Henriëtte Roland Holst. Tegen het middernachtelijk uur zochten wij ontentent op om de laatste nacht in te gaan van een kampweek, die nog lang in onze herinnering zal blijven en die goede perspectieven opende voor het volgende jaar.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur: **TJEERD WOUDESTRA** Proletariërs aller landen, verenigt U!
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C. Adres administratie Troutingsstraat 81
Postgiro 168797 ten name van Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

BOTSENDE SYSTEMEN!

Strijd in het nabije Oosten

De tegenstelling tussen de Westelijke mogendheden en Rusland treden in het Nabije Oosten, dat is het gebied om de Oostkust van de Middellandse Zee, wel heel duidelijk aan de dag. De Iraanse kwestie is nauwelijks enigszins op de achtergrond gedrongen, of de gebeurtenissen in Palestina en Egypte en de Russische voorstellen aan Turkije inzake de Dardanellen komen in het middelpunt van de belangstelling.

Al deze problemen staan schijnbaar buiten de vraagstukken, welke de vredesconferentie te Parijs thans behandelt. Daar gaat het officieel slechts om die landen, die met de geallieerden van de tweede wereldoorlog verdragen moeten sluiten, die hun nederlaag bezegelen.

Turkije is echter bijna tot het einde neutraal geweest, Egypte en Iran behoorden tot de bondgenoten en de Palestijnse Joden hebben een niet onbelangrijke bijdrage tot de oorlogspanning geleverd. Zij vallen dus buiten de huidige besprekingen, hoewel zij door hun daden de aandacht tot zich trekken.

Het is echter volkomen onbelangrijk, of de problemen het gevolg zijn van de oorlog of niet. Immers, de „Groten“ hebben zelfs de schijn laten varen, dat zij zich om de wereldvrede zouden bekommeren. Ieder spreekt openlijk over het gevaar van een derde wereldwresteling, dat natuurlijk bezworen dient te worden, doch niet ten koste van de „vitale belangen“ der verschillende tegenstanders.

Wij moeten ons telkens weer met deze belangen en hun consequenties bezig houden. Voortdurend moeten wij onze inzichten toetsen aan het verloop der ontwikkeling. Wij moeten onszelf en onze kameraden duidelijk maken: Deze ontwikkeling leidt onvermijdelijk naar een catastrofe, tenzij het internationale proletariaat zich van het gevaar bewust wordt en op zijn wijze de strijd aanbindt tegen het systeem, dat onvermijdelijk naar de vernietiging leidt.

De beide groeperingen, waarin Amerika en Rusland domineren, voeren een poli-

tiek, welke duidelijk aantoon, hoezeer hun belangen aan elkaar tegengesteld zijn. Terwijl de Verenigde Staten naar een openstelling van telkens nieuwe gebieden voor hun kapitaalexport streven, richten de Russische plannen zich op de directe verovering en beheersing ervan.

Amerika heeft zijn toch al enorme productiecapaciteit zeer aanzienlijk vergroot. Wil het het daarin gestoken kapitaal rendabel maken, dan moet het op reusachtige schaal exporteren. Het kan met succes concurreren tegen zijn mededingers, die vrijwel alle hun productiecapaciteit ten gevolge van de oorlog naar verhouding hebben zien verminderen, terwijl hun productiekosten door de noodzakelijke vernieuwingen zijn verhoogd.

De Verenigde Staten zijn derhalve voorstanders van de z.g. open deur-politiek, waarbij vrije concurrentie tussen alle mededingers wordt toegelaten. Zij willen b.v. de vaart op de Donau „vrij maken“, d.w.z. toegankelijk voor schepen van alle landen.

De grote concerns, die industrie en banken en daarmee ook de regering beheersen, verlangen slechts één garantie: De zekerheid, dat de export betaald zal worden. Daartoe is een zekere mate van rust, van stabiliteit vereist, die door een „krachtige“ regering moet worden gehandhaafd. Sociale conflicten moeten dus met zachte of harde hand, al naar de omstandigheden, worden opgelost, de buitenlandse politiek moet zich min of meer aanpassen aan de Amerikaanse. Verder gaan de eisen niet. De staat is er voor, om op dit terrein de belangen van het grootkapitaal te behartigen en om hinderpalen voor het vinden van nieuwe afzetgebieden uit de weg te ruimen.

De Russische buitenlandse politiek berust op andere grondslagen. De Russische industrialisatie is nog niet voltooid, de

binnenlandse markt heeft nog meer productiemiddelen. Toch houdt Rusland het oog gericht op een toekomstige massale export, die met alle middelen wordt voorbereid. Het heersende systeem, van door de staat krachtig geëide economie, doet de regereers vooruitzien en hun plannen voor vele jaren vooruit opstellen. Zij trachten zich a.h.w. gebieden te reserveren voor hun uitsluitende exploitatie. Om iedere concurrentie, ook voor de toekomst onmogelijk te maken, wordt elke mededinger thans reeds zoveel mogelijk geweerd. Het strenge plan-karakter van de Russische economie dwingt bovendien tot een straffe organisatie.

Wij herinneren ons, hoe Nazi-Duitsland, niet in staat om de concurrentie tegen Engelse en Amerikaanse industrie vol te houden tot een dergelijk systeem overging. Het bouwde een economisch blok op, waarin het, tegen mededinging van buiten af beschermd, een onbetwiste heerschappij kon voeren.

Op deze wijze poogde het de grenslanden in zijn greep te krijgen en in den duur konden de andere imperialisten dit niet zonder meer toelaten en zo moest Duitsland zijn economische macht langs politieke weg verder trachten te veroveren.

Hetzelfde zien wij bij Rusland. Ook hier streeft men naar de volkomen politieke macht over die landen, die men economisch wil beheersen. Daar in Rusland alle kapitaal geheel in handen is van de staat, terwijl in nazi-Duitsland nog altijd terdege rekening moest worden gehouden met de vaak tegenover elkaar staande belangen van de afzonderlijke kapitalisten, wordt deze politiek nog krachtiger doorgevoerd. Systematisch wordt het propagandaapparaat in Rusland zelf en door middel van de Stalinistische partijen in het buitenland, ook daar in beweging gezet om een bepaald doel te bereiken. Uiteraard vindt deze beïnvloeding van de opvattingen der mensen op de meest geraffineerde wijze plaats: zo werd b.v. het leegroven van Duitsland voorgesteld als een billijke maatregel om de Russische bevolking schadeeloos te stellen voor de haar door de Duitse legers toegebrachte verliezen aan mensen en goederen.

Over een bewuste aanpassing van de Oostelijke zone aan de Russische economie werd daarbij niet gesproken en zodoende kon de z.g. Socialistische Een-

UIT DE INHOUD:
De Reactie
Exploitatie van de Honger
Collaboratie en Klasserecht
Kapitaal en Arbeid in Amerika
Wederopbouw - voor wie!

heidspartij, welke in de Russische regeerders haar ware vrienden ziet, zonder hlikken of blozen verklaren, dat zij de Duitse eenheid als eerste eis stelt. Slechts een nauwkeurige ontleding van de Russische politiek leert, dat ook hier het „stalen gordijn“ een noodzakelijkheid is om de Russische economische expansie te beschermen.

Deze tegenstelling tussen de vormen, waarin het Amerikaanse en het Russische kapitalisme de door hen gewenste posities trachten te verkrijgen, bepaalt ook de door hen gebruikte strijdmiddelen. Terwijl de Verenigde Staten b.v. aan Joegoslavie de eis stellen, Amerikaanse vliegtuigen toe te staan over dit land te vliegen, terwijl zij het recht om met Hongarije handel te drijven, niet tot Rusland beperkt willen zien en, zo lang aan hun verlangen niet is voldaan, de Hongaarse goudvoorraad, die zich op door hen bezet gebied bevindt, vast houden, stelt de Moskouse regering zonder meer grenswijzigingen met die landen, waarin het nog niet voldoende macht bezit, aan de orde.

In dit licht moeten wij de Russische voorstellen aan Turkije beschouwen.

Na een lange voorbereiding, waarbij eerst het vriendschapsverdrag tussen de beide landen door Rusland werd opgezegd, kwamen „spontaan“ in de Stalinistische pers artikelen voor, waarin de afstand van de in de buurt van de oliehaven Batoem liggende Turkse districten Kars en Erzeroem geëist werd. Tevens werd een herziening van het verdrag van Montreux, waarbij de doorvaart door de Dardanellen (de afsluiting van de Zwarte Zee) in oorlogstijd verboden werd, geëist, terwijl de Turken het recht kregen de zeeëngten te versterken. De laatste tijd werd de Russische pers steeds onvriendelijker. De Turken hadden met de Duitsers geheuld! Een prachtig scherm om de werkelijke motieven te verbergen.

Wij herinneren ons, hoe de aarts-fascist koning Michael van Roemenië als beloning voor zijn afval van Duitsland op een ogenblik (eind '44), toen, volgens de Russen, die blijkbaar niet zo goed ingelicht waren als wij, de oorlog nog allerminst beslist was, met een „rode“ riddorde beloond werd. De Turkse regering echter, wordt thans van anti-geallieerde politiek beschuldigd en uit dien hoofde niet betrouwbaar genoeg geacht om in het belang van de „Verenigde Volkeren“ de Dardanellen te beschermen. Amerika en Engeland hebben op de Russische voorstellen, welke een gemeenschappelijke verdediging van de zeeëngten door Rusland en Turkije inhielden geantwoord, slechts een herziening van de overeenkomst van Montreux te zullen dulden, indien zij ook een stem in het kapittel mogen hebben. Zij zullen op dit voor hen vitale punt van geen toegeven willen weten. Immers, een Russische overheersing van de Dardanellen brengt een

grote bedreiging van het Suez-kanaal, en de Straat van Gibraltar, de twee poorten van de Middellandse Zee, zoals de Dardanellen dat voor de Zwarte Zee zijn, met zich mee.

Van een isolationistische politiek der Verenigde Staten is thans geen sprake meer. Integendeel overal ter wereld „verdedigen“ zij hun „belangen“. Heel duidelijk zien wij dat juist in de Oostelijke Middellandse Zee, De Amerikaanse vloot kwam hier met enige schepen voor „vlagvertoon“, d.w.z. ter demonstratie van haar macht.

Zoals de machthebbers in Moskou hun binnenlandse vijfjarenplannen opstellen en hun plannen voor de exploitatie van die gebieden, welke zij thans reeds of wellicht in de toekomst politiek beheersen, in elkaar zetten, zo hebben zij ook de route bepaald voor de strategisch-politieke opmars, welke zij voor het bereiken van hun doeleinden nodig achten.

Zij volgen met grote belangstelling ook alle conflicten, welke zich thans juist langs zo'n route, n.l. die, welke via het Oostelijke gedeelte van de Middellandse Zee, en het Suez-kanaal naar de Rode Zee, de Indische Oceaan en Afrika loopt, voordoen.

Egypte onderhandelt met Engeland over een verdrag, dat het oude, waarbij bepaald was, dat een Brits leger het Suez-kanaal zou „beschermen“, moet vervangen. In de nieuwe overeenkomst zouden beide landen een bondgenootschap sluiten, terwijl Egypte het kanaal zou verdedigen in tijd van oorlog. Hoewel de regering hiervoor wel schijnt te voelen, bestaat er bij de sterke „Wafd“-partij krachtige oppositie tegen-samenwerking met Engeland. Het groeien van het Arabische nationalisme, hetgeen zich manifes-

teert in „pan-Arabische“ ministerconferenties, maakt het Egyptische vraagstuk tot een onderdeel van het Arabische. De Palestijnse kwestie vergroot de moeilijkheden voor de Londense regering aanzienlijk.

Het gehele Nabije Oosten is in gisting. Het ligt op de grens van Europa, Afrika en Azië. Het beheerst het Suez-kanaal, dat de belangrijkste verbindingsweg tussen de drie werelddelen vormt. Zelf is het nu reeds belangrijk door de olievelden van Irak en Iran, welke gedeeltelijk de petroleum via een pijpleiding door Palestina naar de Middellandse Zee afvoeren, doch het ligt nog grotendeels braak voor kapitalistische exploitatie. Zowel Engeland en Amerika als ook Rusland werpen zich begeerlijk op deze buit. Zij mengen zich alle drie in de bestaande conflicten. In Egypte kan Rusland ongestraft de nationalistische beweging ondersteunen. In Palestina liggen de zaken moeilijker. Engeland schijnt thans door zijn plan om het land in een Joods, een Arabisch en een „neutraal“ stuk te verdelen meer aan de Arabische wensen tegemoet te komen dan aan de Joodse, en Rusland kan zich niet permitteren de Mohammedaanse Arabieren tegen zich in het harnas te jagen: Een deel van zijn bewoners en zijn Zuidelijke burens (o.a. Iran!) zijn m'n of meer fanatieke volgelingen van den profeet.

De strijd om het „Nabije Oosten“ is begonnen. De voorlopige inzet zijn de Dardanellen. Voor de Russische heersers noodzakelijk om hun verreikende plannen te verwezenlijken; voor de Westelijke mogendheden om hun heerschappij over Afrika en het grootste deel van Azië te behouden. Het is dus een van de conflicten, die slechts door een oorlog kunnen worden opgelost.

SLACHTOFFERS EN.... SLACHTOFFERS

De oud-gijzelaars van Michielsgestel zijn 17 Augustus bij elkaar gekomen, om de tijd te herdenken, die zij daar samen hadden doorgebracht. Ex-minister Schermhörn sprak de gewezen lotgenoten toe en wees daarbij op de „eenheid die destijds in het vezet tegen een gemeenschappelijke vijand zovelen nader tot elkander bracht“. En het Handelsblad van 19 Augustus schrijft verder „iets van den ouden geest van Gestel herleeft, van kameraadschap en gezamenlijk willen en handelen. Moge er iets van overblijven in herrijzend Nederland!“

Wat er van overbleef, kunnen we zien in een artikel van „Het Parool“ van diezelfde datum. We lezen: „In April aan 9000 gerepatrieerden hetzelfde bedrag uitgekeerd als aan 26.000 oorlogsslachtoffers“. „Inderdaad is reeds in April 1945 nog voor ons gehele land bevrijd was, een regeling getroffen voor de ver-

zorging van oorlogsslachtoffers. De bedragen, die worden toegekend zijn echter uiterst bescheiden. Een echtpaar moet leven van drie gulden per dag, een weduwe met twee gulden voor inwonende gezinsleden wordt al naar de leeftijd een gulden of vijftienzeventig cent uitgekeerd. In totaal ontvangt een gezin nooit meer dan 80% van het laatstgenoten gezinsinkomen en indien het oorlogsslachtoffer zelf enig inkomen heeft, wordt de uitkering dusdanig vastgesteld, dat hij nooit meer ontvangt dan hij vroeger verdiende“. Met de gestegen kosten van levensonderhoud wordt dus absoluut geen rekening gehouden!

Maar nu de gerepatrieerden uit Indië „De eerste zes maanden van hun verblijf in ons land ontvangt een echtpaar drie honderd gulden per maand, terwijl voor kinderen al naar hun leeftijd vijftienzeventig of honderd gulden wordt verstrekt.“

DE REACTIE

„Nooit meer terug naar toestanden als voor 1940“, hoe vaak hebben wij dit niet gehoord. Het is tijdens de oorlog een stopwoord geworden, door zeer velen gebruikt — en ook gemeend — die onder de laars van het nationaal-socialisme in verzet waren gekomen. Het gemeenschappelijk ondervonden geweld van den onderdrukker bracht de mensen nader tot elkaar en een nieuwe geest van saamhorigheid werd geboren. Wat een mooie plannen zijn er toen gemaakt voor de tijden, waarin eenmaal het juk van de nazi's zou zijn afgeschud: plannen waarin ook de arbeiders velerlei beloften zijn gedaan, maar waarvan niets terecht kan komen zolang er kapitalisme is.

Klassebewuste arbeiders worden door zulke beloften niet beetgenomen. Zij weten, en de tijd na de oorlog heeft het bewezen, dat de arbeiders strijden moeten voor hun bestaan, dat ze aan beloften niets hebben en slagvaardig en strijdwillend moeten zijn als zij niet geheel onder de voet gelopen willen worden.

De bezittende klasse in onmiddellijk na de „bevrijding“ begonnen haar macht te herstellen en haar kapitaalbezit weer op te bouwen. Dat kan alleen door de uitbuiting der arbeiders, die scherper moest zijn, naarmate de opbouw van het kapitaal bezit sneller zou gebeuren. De arbeiders kwamen hiertegen in verzet en de geest van saamhorigheid tijdens de Duitse bezetting heeft plaatsgemaakt voor een strijdgeest die reeds talloze kleine en grotere stakingen tot gevolg heeft gehad. En of nu ook getracht wordt deze strijdgeest

te beteugelen door een schijn-democratie, door erkende vakverenigingen, officiële bedrijfsorganisaties, medezeggenschap of wat dan ook, de uitbuiting wordt er niet minder om en telkens weer zullen de arbeiders daartegen in verzet komen.

De tijd voor 1940 is dan toch teruggekomen. Dat heeft bij diegenen, die meenden dat die tijd tot het verleden moest behoren tot een nieuw stopwoord geleid. Voor hen is het de reactie, die haar kop weer opsteekt, de reactie die de oude toestanden weer wil herstellen, waarin de arbeiders rechteloos en uitgebuit een ellendig bestaan moeten leiden.

Wij willen het er niet over hebben, dat men zich vergist als men meent, dat de oude toestanden terugkeren, al lijkt het er in veel opzichten wel op. De machten, waartegen de arbeiders te strijden hebben verschijnen niet meer in de oude vormen. De heersende klasse treedt tegen de arbeiders op in de gedaante van de almachtige staat met zijn organen, zijn erkende vakverenigingen, Stichting van de Arbeid, parlementaire partijen enz., die alle tezamen de arbeiders willen binden aan een orde, die hen onmachtig en willoos aan de uitbuiting door het kapitaal overlevert. Dit is de werkelijke reactie, die zich de schijn geeft van vooruitstrevend te zijn.

Wij willen het hebben over een reactie, die wel in de oude gedaante verschijnt. In de laatste tijd kunnen we uit berichten in de pers vernemen, dat het fascisme in de zuiverste vorm meer en meer de kop opsteekt. We herinneren in dit verband aan de bekende geschiedenis van de vervol-

Hoewel het Parool spreekt van een onge-rechtvaardig verschil, vindt ze toch, dat de uit Indië gerepatrieerden aan een hoger bestaanspeil gewend waren, die enig verschil dus rechtvaardigen. Ze vindt alleen het verschil een beetje te groot!

Ja, minister Schermhörn, toen in Nederland iedereen onder de Duitse laars zuchtte, toen wilde hij wel graag de eenheid, niet alleen in woorden, maar ook in daden gedemonstreerd zien! Hoe voos deze eenheid was, blijkt nu. Men spreekt nog steeds graag over die eenheid, maar als het er op aan komt dan zien we, dat er geen eenheid binnen een volk bestaat. Het verschil in de uitkering aan de oorlogsslachtoffers en de gerepatrieerden brengt dit duidelijk aan het licht.

Er waren in de bezettingstijd arbeiders, die meenden, dat zij met de bourgeoisie een gemeenschappelijk belang hadden, n.l. de strijd tegen de Duitse terreur. Ze hebben gestreden en vaak zelfs hun leven gewaagd in die strijd. Als zij meenden nu ook dezelfde rechten te hebben in de

maatschappij, dan hebben zij het glad mis. Eenheid is een mooi ding, maar ieder moet blijven op de plaats waar hij is. En als je voor een dubbeltje geboren bent, word je nooit een kwartje waard. De bourgeoisie taxeert den arbeider nu eenmaal op een dubbeltje, ook al heeft hij voor „het vaderland“ gestreden. En de uit Indië gerepatrieerde, die tot de bezittende klasse daar, of tot haar staf, behoorde, die is meer waard, die is het kwartje.

In de kapitalistische wereld wordt den arbeider een lagere waarde toegekend dan aan een lid der bezittende klasse, hij heeft minder recht op de maatschappelijke rijkdom (hoewel hij die zelf voortbrengt) dan de leden van de bourgeoisie. Ook al heeft hij, toen het nationale kapitaal in de knel zat, „eendrachtig en kameraadschappelijk gestreden met hoogste lagen der bevolking“. De bourgeoisie voelt slechts een eenheid met de arbeiderklasse als zij in nood zit en de arbeiders nodig heeft om haar er uit te redden. Zit de arbeider in nood, dan laat ze hem rustig stikken.

ging en berechting — niet van de beruchte fascist Arnold Meyer, maar van diegenen die hem trachten op te sporen. De rechterlijke macht en zeker ook invloedrijke kringen in de regering houden de beschermende hand over dezen Arnold Meyer en zijn Zwart Front-organisatie, die in het Zuiden van het land haar werkzaamheid nooit gestaakt heeft. In Leiden is het „Verbond van Nationaal Herstel“ opgericht, dat in pamfletten openlijk propaganda maakt voor een reeks zuiver fascistische onderdrukkingsmaatregelen. In Utrecht is een fascistische Jeugd-organisatie waartegen de overheid niet kan optreden, daar er geen wetsbepalingen zijn, die dit mogelijk maken. Dergelijke berichten worden steeds talrijker. Het is een logisch verschijnsel. Wij zijn er zelf van overtuigd, dat de heersende klasse er niet vies van is, straks de brute fascistische methoden van onderdrukking te gebruiken, als het haar niet gelukt met „democratische methoden de arbeiders er onder te houden. Zo gezien zijn de krachten, de stok achter de deur, die tevoorschijn gehaald kan worden als de „democratische ordening“ niet sterk genoeg blijkt, de strijd der arbeiders te breken.

Hier is het zeker op zijn plaats van een reactie te spreken, die haar kop weer opsteekt. Het belangrijke hierbij is niet in de eerste plaats, dat de oude N.S.B.-geest — ontdaan van Duitse smetten — en vaak zelfs dezelfde personen weer naar voren komen, maar dat het bekende spelletje van „strijd tegen het fascisme“ opnieuw wordt opgevoerd. „Het Parool“, „De Waarheid“ en andere anti-fascistische kranten slaan alarm; de strijd tegen het fascisme wordt aangewakkerd. We denken aan de tijd, dat in vergaderingen daverende redevoeringen werden gehouden tegen het fascisme, resoluties werden aangenomen waarin het verbod der fascistische organisaties werd geëist, en het onvermogen (of de onwil) der regering daaraan tegemoet te komen.

Al dit gedoe zien we weer aankomen: anti-fascistische organisaties en anti-fascistische acties die zich richten tegen nieuwe Musserts, tegen nationalistische studentenorganisaties, enz., die alleen tot gevolg hebben, dat de aandacht van de arbeiders van de werkelijke vijand wordt afgeleid. Als het de heersende klasse maar gelukt, de democratische knevelingen der arbeiders iets minder fascistisch voor te stellen, dan een ras-echt fascistische, dan heeft zij voor haar doel reeds veel bereikt. Daarbij komt, dat de Musserts groeien juist door de op touw gezette antifascistische rel. Het is koren op hun molen want alles wat arbeidersvijandig is, gaat zich achter hen scharen. Het is niets nieuws als wij beweren, dat de gehele bourgeoisie tenslotte meer voelt voor het hanteren van de knoet, dan voor het democratische geharrewar, als de arbeiders toch niet van de strijd zijn af te brengen. Is het eenmaal zo ver, dan is de gehele bourgeoisie fascistisch en steekt de „reactie“ niet alleen haar kop op, maar is ze in volle glorie opgestaan.

Exploitatie van de Honger

Het is nog maar twee maanden geleden, dat in de wereldpers alarmerende berichten verschenen bedoeld om een campagne te organiseren tegen de dreigende honger. En ook zonder de toen gepubliceerde gegevens was het algemeen bekend, dat minstens 55 à 60 procent van de wereldbevolking beneden, wat dan officieel genoemd wordt de „hongergrens”, leeft. Het zijn de uitgebuitenen en de van elk normaal maatschappelijk leven losgescheiden.

Het betekent een verschrikkelijk massaleed, waarvoor het kapitalistische stelsel met zijn aanhangers en verdedigers van welke politieke kleur zij ook zijn, verantwoordelijk zijn. Want de rijkdom der aarde en de productiekraften die de mensheid ter beschikking staan, zijn zo groot, dat allen in grote welvaart zouden kunnen leven.

Wij houden niet van zelfbeklag. Wie als persoon steeds medelijden met zichzelf heeft, is of wordt een zwak en nerveus en niet weerbaar mens. En wat op dit punt voor het individu geldt, is ook voor de massa als zodanig het geval. Niets is zo verderfelijker voor de arbeidersklasse, dan de gedachte dat weldoende en zorgzame hoger geplaatsten het voor haar in orde moeten maken en het leed moeten lenigen. Allermint zijn we ongevoelig voor het feit dat miljoenen mensen, waaronder ook onschuldige kinderen, die niet eens naar wat welvaart en vreugde haken, omdat ze die nimmer gekend hebben, deze onnodige ellende moeten ondergaan.

Maar ons medegevoel, als strijdbare arbeiders, is tenminste eerlijk, wat van de autoriteiten welhaast nimmer kan worden gezegd. Wij weten echter, dat het lot van mishandeld en in een hoek geschopt worden in het kapitalisme steeds het lot der zwakken zal zijn, zolang ze zwak zijn. Wij weten, dat alleen wij allen dit wereldschandaal kunnen beëindigen, wanneer wij sterker worden. Individueel in inzicht sterker en daardoor massaal als klasse sterker aaneengesloten.

De Unrra is een organisatie die door de geallieerden reeds in November 1943, midden in de oorlogstijd, werd gesticht. De bedoeling was dat deze organisatie de hopeloze voedselsituatie, die na de tweede wereldoorlog te wachten was, zou moeten opvangen en dus een totale ontwrichting van het economische leven, eventueel gepaard gaande met omwentelingen, zou moeten voorkomen. Het was een verstandig besluit in het tijdvak van de schone beloften, Atlantic Charter enz. Want gelijktijdig werd de Unrra zakelijk gezien als het orgaan waarlangs de oorlogsvoorraden zouden kunnen worden gespuid. De kosten kwamen voor rekening van de regeringen der staten wier grondgebied nimmer bezet was geweest. Zij

stelden daarvoor 1 procent van het nationaal inkomen beschikbaar. Deze bedragen werden dus als het ware een deel van de oorlogslasten.

Gelijktijdig werd daarbij, in het bijzonder door Amerika, dat verreweg het grootste aandeel in deze bijzondere oorlogskosten droeg, vanzelfsprekend gedacht aan het winnen van economische invloed op die landen die de hulp behoeften. Wel werd veel gratis geleverd, in het bijzonder voedsel. Maar óók, en wel voor de helft, zou de Unrra machines, locomotieven, bruggen enz. leveren.

Het ligt voor de hand, dat dit in veel gevallen ook een zekere oriëntering betekent op het land dat de goederen levert. Wanneer b.v. later onderdelen moeten worden aangeschaft, of vernieuwd, moet men zich vaak wenden tot den vroegeren leverancier.

Er is nu ongeveer anderhalf jaar verstreken sedert het neerleggen van de wapenen. De geldschietters, Amerika en Engeland, achten de taak van de Unrra voltooid. Wel is de nood niet opgeheven. Het twee maanden geleden geslagen alarm heeft dat resultaat zeker niet opgeleverd. Maar de veranderde situatie brengt andere belangen op de voorgrond; beter gezegd: de belangenbehartiging der imperialisten vordert het inslaan van nieuwe wegen.

In ieder geval, de vrees voor een omwenteling in Europa is zeker minder groot, dan de zorg over de vraag hoe de machtspositie van Rusland in dit werelddeel kan worden teruggedrongen. Het werk van de Unrra betrof voor een belangrijk deel de hulp aan Europese landen en juist in het bijzonder die landen, die liggen aan of binnen de grenzen van

de Russische politieke, economische en militaire macht. Naast Duitsland zijn het: Noorwegen, Polen, Tsjecho-Slowakije, Oostenrijk, Yoego-Slavië en Griekenland, juist bijna alle landen om wier beheersing wordt gestreden, ja, zelfs de Sowjet-Staten, Wit-Rusland en de Oekraïne, behoren tot de begunstigden.

Amerika wil de Unrra liquideren. Het wil geen verdere subsidies meer verstrekken. En bij de besprekingen over de nieuwe vormen van hulpverlening, biedt Amerika haar bereidheid aan, om van land tot land (bilateraal) verdragen te sluiten inzake leveranties op krediet. Het is duidelijk, dat met zulke economische verdragen ook de kwestie van economische en politieke beheersing, de kwestie van macht aan de orde komt. Nietwaar, de kredietgever mag toch zekere waarborgen verlangen? Dat is heel „democratisch”.

Zou het Amerikaanse nieuwe systeem algemeen worden doorgevoerd, dan zullen de hulpbehoevende landen bij Amerika te biecht moeten komen en zij zullen de absolutie, in de vorm van krediet, alleen dan verkrijgen, wanneer ze als arme zondaren hun goede voornemens verklaren en tonen. En dan staat Nederland natuurlijk buiten de goede voornemens. Dat wil zeggen niet Nederland maar Amerika heeft dan de leveranties. Hier ziet men de hulpvaardigheid en de charitas zowel van Nederland als Amerika op hun best getekend.

De genoemde conferentie heeft de zaak van de nieuwe wijze van hulpverlening tenslotte verwezen naar de Sociaal-Economische Raad van de Verenigde Volken. Maar in dit geval bezit, zelfs buiten dat instituut om, Amerika het vetorecht. Want van haar moeten de benodigde kapitalen komen, hetzij in de vorm van subsidies of van kredieten.

Een van de onderwerpen die ook in Genève aan de orde kwamen, is die van de hulp aan de 900.000 vluchtelingen, opgejaagden en uitgezeten. Ook zij „genoten” in de daarvoor bestemde kampen in Duitsland de bijzondere zorg van de Unrra en tot nu toe werd die hulp, hoewel ons van haar hoedanigheid weinig bekend is, verstrekt zonder aanzien des persoons.

Speciaal wat de groep vluchtelingen betreft zijn de heren, die in het Handvest der Verenigde Volken spreken over „hun geloof in de elementaire mensenrechten” tot de conclusie gekomen, dat dit „zonder aanzien des persoons” teveel van het goede is. Rusland was daarvan altijd tegenstander geweest. Nu menen ook Engeland en Amerika dat repatriëring moet worden bevorderd. De groep van de op Rusland georiënteerde landen wilde zelfs

geen enkele steun meer verlenen aan wie niet wilde repatriëren.

Repatriëren! Terug naar het Vaderland! Hoe mooi klinkt het in burgermans oren. Maar dat terugkeren betekent voor vrijwel allen die zich niet willig gebogen hebben of buigen voor het stalinisme, opsluiting of de dood.

Zover gaat het begeren van deze landen naar gedwongen „repatriëring”, dat Yoego-Slavië, bij de bespreking van een later aangenomen Engels-Amerikaan voorstel om emigratie te bevorderen van vluchtelingen die niet „heim ins Reich” wens, voorstelde dat die emigratie alleen dan zou plaats vinden, als het land van herkomst daarin toestemde. Er mocht eens één slachtoffer aan het stalinisme ontkomen. Echter dit amendement werd verworpen.

Zo komt in de plaats van de Unrra, wat het vluchtelingenwerk betreft, een nieuwe organisatie, de I.R.O. Voor het algemene werk van de Unrra is dus geen regeling getroffen en de genoemde Sociaal-Economische Raad der V.N. krijgt dit onderwerp te behandelen.

De Unrra sterft! De moor heeft zijn plicht gedaan en kan gaan.

Maar dagelijks sterven over de gehele aarde ook duizenden proleten van honger en ontbering. En stervende zijn zij nog object van het machtsbegeeren der groten. Neen! Wij hebben niet teveel gezegd, wanneer we constateerden, dat dit alles doorzien, voorwaarde is voor de arbeidersklasse, om onverzoenlijk de strijd van macht tegen macht te voeren.

De strijd tegen de exploitatie van de ellende en de honger.

Foltermethode in Palestina

Aan „De Joodse Wachter” van Juli '46, orgaan van de Zionistenbond, ontlenen wij het volgende bericht:

Gevangenen in het Adithkamp onderworpen aan onmenselijke kwellingen.

Het gehele Adithkamp is veranderd in een geweldige gevangenis waar de gevangenen worden ondervraagd door speciale groepen van experts, die voor dit doel uit Jeruzalem en Beër Sheba zijn gekomen. Deze ambtenaren zijn speciaal geoefend in de beruchte „Third degree”-methoden. Hun slachtoffers worden eerst afgeranseld, dan krijgen zij speciale injecties, worden aan alle ledematen gestoken, o.a. ook aan de gesichtsleden, dan worden enige uren lang stenen onder hun armen geperst. Als deze mensen dan in elkaar zinken, begint de ondervraging. Het laatste bericht dat in Jeruzalem ontvangen is, bevestigt, dat vele getuimelde gevangenen gevaarlijk gewond zijn en waarschijnlijk levenslang kreupel zullen blijven. De bekende arbeidersleider, Berl Repetur, werd zeer ernstig gekwetst. In de omliggende koloniën werden felle hulpkreten gehoord, doch het is onmogelijk de slachtoffers hulp te brengen.

Het centrale comité der Histadrot, de algemene Joodse arbeidersorganisatie, heeft een beroep gedaan op het Joodse telegraaf-Agentenschap (J.T.A.), alles te doen ten einde de wereldopinie op de thans in Palestina door de Engelsen toegepaste Middelen van foltermethodes te wijzen. Een nieuw concentratiekamp is thans nabij Rafia aan de Palestijns-Egyptische grens opgericht. Hier worden mettertijd alle bij de Britse actie geïnterneerde Joden opgesloten. Vandaag bedraagt hun aantal reeds meer dan 3000.

GREPEN uit de Ronnaire Literatuur

vaardigd. De eerste van de spieren, de tweede van de benen van het menselijk lichaam. Maar niet volledig. Daar waar het corpus humanum naar zijn mening „onfatsoenlijk” begon te worden, heeft hij niet verder getekend, maar schuchter een vijfgeblad aangebracht. Ik kan mij thans voorstellen, hoe hij zijn patienten hier behandeld heeft... Het leert meteen welk een bigotterie in deze Spaanse milieu heerst en waarom de reactie op al die dozen vol medailles zo fel is. Noch in de Middeleeuwen, noch in de dagen van Vesalius en Paré was men zo achttijlk als dit soort medicijn in de twintigste eeuw.

Onze groepsleider, die maar een eenvoudig mecanicien is, kijkt mij triomferend aan en zegt: „Hebben wij geen gelijk met heel die bende op te rullen? Wat een huis..... wat een bezit..... opgebracht door de mensjes van deze plaats, die zelf tussen de beesten wonen.”

En hij heeft gelijk. Er kunnen met gemak vijf families in deze woning een onderkomen vinden. Als wij het huis van zijn voornaamste anachronisme hebben ontdekt, en ik weer in de vrije buitenlucht kom, begrijp ik beter de haat en de ontzetting bij iedere bewoner van het stadje, die ik

spreek. Overal verhalen van kleine en grote, maar generaties lang voortgezette ongerechtigheden. En overal de angst: zullen deze tijden niet terugkomen? Zullen zij die totnu toe altijd de sterksten waren, niet aan het eind toch triomferen en ons allen verpletteren in hun wraak? Overal de onuitgesproken vraag:

Zijn jullie wel sterk genoeg, drieste milicianos? En op deze vraag weten wij zelf geen antwoord, geen ander dan: „Vencer o morir..... Overwinnen of sterven.”

Ik begin er mij rekenschap van te geven dat het niet langer mogelijk is als „onpartijdig toeschouwer” waar te nemen, wat hier gebeurt. Het is alles te dichtbij, de ellende, de verschrikking, het bloed, het zijn feitelijkheden die je niet „koud” kunnen laten. Je wordt weer mens tussen de mensen en identificeert jezelf met het lijden en de verantwoordelijkheid en de opstand der anderen.

Het sterkst gevoel ik dit, wanneer in de vroege zomermorgen een paar vrachtauto's de marktplaats komen opgereden en stilhouden voor de ambulances, die men sinds enige dagen in een woonhuis heeft ingericht. Op de matrassen, waarmee men de bodems bedekt heeft, liggen de gewonde jongens,

een paar, onbewegelijk, andere half-opgericht voor zich uitstarend. Nog met schrik in hun ogen. Niemand vraagt iets, niemand spreekt. Ik weet, dat ze van Lecera komen, van de plaats waar we glisteren nog waren, en waar ieder van ons hetzelfde had kunnen overkomen. Ze worden nu één voor één naar binnen gedragen; er valt geen klacht, geen gekreun. Een van de gewonden steunt zich op de schouders van twee kameraden en hinkt naar binnen. Hij tracht nog te glimlachen, een wijde donkere glimlach door het bloed in zijn mondhoek.

's Middags als ik de ambulance bezoek, liggen ze allen in hun bedden, tot rust gekomen. De atmosfeer van schrik is geweken. Ze liggen er op één na. Die is gestorven een paar ogenblikken na aankomst. Een dokter, jonge melancholieke Barcelonees, licht mij in: „Wij hadden hem toch niet kunnen redden, zijn op zulke operaties niet ingericht. Het is schandelijk tekort aan middelen.”

Het is een schrale troost die ik hem bieden kan met de mededeling: „In zo'n waanzinnige wereld leven wij. In Holland lopen de jonge dokters jarenlang zonder werk. En hier.....” Hij schudt het hoofd en haast zich weer weg. Zijn melancholie is die van allen hier, die weten met hoe weinig hulpmiddelen en hoe weinig steun deze strijd gestreden wordt. Die de offers zien en de overtuiging dragen, te vechten voor een gerechte zaak, in een wereld, waarin het Recht steeds in de steek gelaten wordt door alle bondgenoten.”

Collaboratie en Klasserecht

Het spreekt vanzelf, dat wie oorlog en fascisme ziet als plagen die onverbreekelijk met het kapitalisme verbonden zijn, anders moet staan tegenover het vraagstuk van de z.g. collaborateur dan de eerste de beste burgerman.

Een internationalist en communist heeft ook in de oorlogsjaren iedere samenwerking met de bourgeoisie, ook de eigen bourgeoisie, afgewezen. Voor hem waren oorlog en fascisme slechts aanleiding de propaganda voor de vorming van een derde front, het klassefront der arbeiders, gericht tegen de fronten van elk imperialisme, met meer kracht dan ooit tevoren te voeren.

Princieel staat hij afwijzend tegenover iedere collaboratie, iedere samenwerking met welke imperialistische groepering ook. Laat men dit los, treedt men in de gedachtegang van een verdediging van het vaderland en de volksgemeenschap, dan kan men naar gelang van zijn inzichten t.a.v. het bestaan en het belang van het land en de volksgemeenschap, kiezen vóór de ene en tegen de andere partij der oorlogvoerders. Zelfs het feit, welke der aanvankelijk in oorlog zijnde partij het eerst gedwongen was militaire maatregelen tegen een neutraal land te nemen, wordt dan voor de bewoners van dat land in de verhouding van tegenwoordig een kwestie van secundaire betekenis. Er is immers geen denken aan, dat Amerika of Engeland een ogenblik zouden hebben gearzeld, de neutraliteit van een bepaald land te schenden, indien daarbij het winnen of verliezen van de gehele oorlog op het spel zou hebben gestaan. IJsland is daarvan een voorbeeld.

In feite constateren wij dan ook, dat niet alleen in alle landen groepen aanwezig waren, die de indeling in een bepaald front afkeurden, en meenden, dat het belang van vaderland en volksgemeenschap juist deelneming in het andere front noodzakelijk of wenselijk maakte. Het kwam zelfs lang niet zelden voor, dat de proleten werden opgeroepen het bestaan en het belang van hun vaderland tezamen met een der oorlogvoerende partijen te verdedigen, om in het verloop van de oorlog de wapenen juist tegen de voormalige bondgenoten te richten.

De gedachte van de verdediging van vaderland en volksgemeenschap is dan ook voor het proletariaat volkomen onjuist. Wat in feite verdedigd wordt, dat is een bepaald imperialisme of een combinatie van imperialisten, waarin het z.g. vaderland werd opgenomen of meegesleurd.

De uitslag van de oorlog alleen heeft er tenslotte over beslist, wie als collaborateurs voor de rechtvaardigen verschenen. De grote nazi-aanhangers hebben zich, om een woord van Troelstra te bezigen, slechts in de machtsverhoudingen vergist. De oorlog is een imperialistische oorlog. De arbeidersklasse, die met het kapitalisme

ook ieder imperialisme moet bestrijden, heeft geen belang bij collaboratie in welke richting ook.

Bovendien was het gevolg van de totalitaire oorlog, die als zodanig niet alleen de as, maar ook de anderen hebben gestreden, een oorlog die alle mensen en krachten richtte op het einddoel: de imperialistische overwinning (ook al werd dat dan door idealen bemanteld), dat allen die in het economische leven medewerkten, hetzij naar de ene of naar de andere zijde collaboratie bedreven.

Wij stellen dit voorop. Het is geen negatief standpunt ten aanzien van de problemen, die nu ook in dit land zovelen bezig houden: de bestraffing van de oorlogsmisdadigers en collaborateurs. Het is een zeer positief standpunt en het wijst voortdurend weer op de noodzakelijkheid van de vorming van Het Derde Front.

Maar, toegegeven, het geeft nog geen direct antwoord op veel bijkomende vragen. Hoe staan wij tegenover de vrijlating en bestraffing van tienduizenden gedetineerden? Hoe tegenover de bestraffing van oorlogsmisdadigers?

Ook het bijzondere na-oorlogsrecht ten opzichte van de gedetineerden is kapitalistisch klasserecht. Het recht van den imperialistischen overwinnaar. Dat recht regelt zich naar zijn belang en is afhankelijk van zijn machtsposities. Het is verder volkomen doortrokken van zijn kapitalistisch klassedenken. Slechts in een klassenloze samenleving, in een internationale economische orde, die gebaseerd is op een productie door en voor de gemeenschap, het communisme, zal er geen klasserecht meer zijn. In een zodanige orde kan werkelijk rechtvaardig gestraft worden, wie zich aan medemens en gemeenschap vergrijpt.

In de orde van nu is macht recht. Ook voor de arbeidersklasse, ook voor het rechtsbegrip van de arbeiders, geldt dit in hoge mate. Maar, omdat de arbeidersklasse de taak heeft, in een strijd om de macht dit communisme te verwezenlijken, daarom ligt in het klasserecht van de arbeiders de geboorte van het hogere recht, dat van het communisme, besloten. De klassebewuste arbeider wijst ook ten aanzien van de collaborateurs het klasserecht der bourgeoisie af. Hij weet, dat de enig juiste maatstaf het arbeidersrecht is. Het arbeidersrecht eist echter arbeidersmacht. Wanneer eenmaal de werkers bedrijf en gemeenschap zelf zullen beheersen en beheren, dan zal de macht dier werkersgemeenschap gelijktijdig ook het recht van die gemeenschap zijn. En in die gemeenschap, waarin geen uitbuiting van mensen meer zal plaats vinden, zullen het belang van de gemeenschap en de individu een harmonisch geheel vormen.

Alle macht aan de werkers. Dat betekent dat dus ook alle recht door ons arbeiders wordt gevormd en gesproken. En wat voor die toekomstige orde geldt, dat geldt ook principieel voor ons nu!

Wij strijden voor de vergroting van de macht van de arbeiders in bedrijf en maatschappij, totdat ons de gehele macht als arbeidersklasse toevallt. Dat moet dus ook gelden ten aanzien van de bestraffing van collaborateurs en oorlogsmisdadigers. De vraag, of die alleen aan één zijde te zoeken zijn, laten wij nu verder buiten discussie. Het recht van straffen komt toe, niet aan door de kapitalistische staat aangewezen rechters, maar aan ons, arbeiders.

Wij stellen dus die eis, maar wij weten dat dit thans nog niet kan worden verwezenlijkt, want de macht der arbeiders is niet groot genoeg.

Het stellen van zulk een eis aan de regering als communistenbond zou een dwaasheid zijn. Immers het probleem van macht en recht is niet alleen daarom van betekenis, dat zij saamgevoegd zijn, dat het laatste van de eerste afhankelijk is, maar vooral daarom dat de macht en het recht volkomen afhankelijk zijn van ons eigen klassebewustzijn.

Wij moeten leren, dat klassebewustzijn geen leeg woord is, maar iets met een diepe inhoud.

Klassebewustzijn is niet alleen de onwil tegen uitgebuut worden, onder kapitalistisch klasserecht vallen en daartegen in verzet komen. Het begint daarmee. Maar het betekent tevens, een wordend bewustzijn van zelf doen, zelf ter hand nemen, zelf leiden van het maatschappelijk leven en dus ook het leren zelf te redden.

Dat bewustzijn moet ontzaglijk toenemen. Niets hebben de arbeiders aan bijtjesdagen en kopenkaalknipperijen. Niets aan terreur van wildgeworden kleinburgers en helaas ook arbeiders. Dat zijn op gezette tijden slechts uitlaatkleppen, die de bourgeoisie gebruiken kan om een teveel aan nationaal fanatisme af te blazen.

Niets hebben de arbeiders ook aan de kapitalistische rechtspraak. Zelfs niet, wanneer dit in de vorm van tribunalen de schijn ophoudt van volksrechtbanken. Alleen de arbeiders zullen daarover onbevangen kunnen rechten. Het zijn de arbeiders die zullen moeten uitmaken van geval tot geval, wie in hun bedrijven kunnen worden toegelaten, ook en vooral aan de top.

Zij zullen dat moeten leren doen, zonder opwinding, zonder opgeblazenheid en zonder patriotisme. Zij zullen moeten leren rustig en zakelijk te overwegen en ernstig en daadkrachtig te besluiten: wie en hoe gestraft moet worden; wie waardig en onwaardig is in de bedrijfsgemeenschap opgenomen te zijn; wie zij zonder pardon aan de top dienen af te wijzen. De bestraffing door burgerlijke rechters, de vrijlating van gedetineerden door de staat, vinden plaats, zolang wij zelf geen werkelijke macht weten te vormen, volgens regelen en maatstaven die ons volkomen vreemd en klassevijandig zijn.

Wie hebben zich vergrepen aan medemens?

Wie zijn mede verantwoordelijk voor het leed der enkelen en de massa?

Wie hebben hulp verleend om tienduizenden mannen, vrouwen en kinderen in de gaskamers te doen omkomen?

Wie hebben de miljoenen naar de oorlogsvelden gedreven?

Wie hebben oorlogsmateriaal doen fabriceren?

KAPITAAL EN ARBEID IN AMERIKA

Philip Murray, voorzitter van de C.I.O., beweert, dat de Amerikaanse arbeiders na de „overwinning”, een tijdperk van ongevenaarde voorspoed en internationale vrede verwachten. Nu bleek echter, zo schrijft Murray in een artikel in „Tattoo”, dat deze verwachting niet in vervulling is gegaan. In plaats van een vooruitgang op het gebied der voorziening in de levensbehoeften der arbeiders, is juist een daling der lonen over de gehele linie, van het „arbeidsfront” te constateren. Ofschoon in „Spartacus” reeds verschillende malen over de Amerikaanse staking werd geschreven, is het niet overbodig om nogmaals over de economische tegenstellingen, zoals deze zich na de oorlog hebben ontwikkeld, enkele opmerkingen te maken. Hierbij baseren wij ons op gegevens, geput uit twee artikelen in „De Kroniek”, halfmaandelijks tijdschrift voor economie en staatkunde, financiën enz.

Na V.J.-dag, de dag der capitulatie van Japan, werd de oorlogsproductie voor een belangrijk deel stopgezet, de arbeidstijd verkort en vele arbeiders naar „lagere” betrekkingen verschoven. Dit had tot gevolg, dat vele arbeiders minder loon ontvingen, soms variërende van minstens 23% tot maximaal 50%. Verder werden veel arbeiders werkloos en het „Office of War Mobilisation” kon dan ook reeds in het najaar van 1945 verklaren, dat in het voorjaar van 1946 acht miljoen werklozen te verwachten waren. Typend is ook nog het bericht, dat het totale loonbedrag sedert V.J.-dag (half Augustus 1945) met 25 miljard dollar per jaar is teruggelopen.

In het algemeen zijn door bovengenoemde redenen de grote stakingen uitgebroken. Allereerst werd getracht, langs de weg van overleg verandering in de toestand der arbeiders te brengen. De grote kapitaal-maatschappijen waren echter niet van plan enige concessie te doen. Toen er b.v. tussen de C.I.O. en de General Motors Corporation werd onderhandeld, stond laatstgenoemde op het standpunt, dat de winst der onderneming in geen enkel

verband mocht staan met eventuele looneisen. Het feit, dat de C.I.O. dit in het geding bracht en het blijkbaar tot grondslag wilde maken van haar besprekingen, was voor General Motors aanleiding de „arbitrage” op te zeggen; ook het voorstel van de C.I.O. om de collectieve onderhandelingen voort te zetten, werd afgewezen. Op eenzelfde standpunt stond ook de United Steel Corporation. Deze maatschappij weigerde op de eisen van de arbeiders in te gaan.

De starre houding van de ondernemers lijkt onbegrijpelijk, als men weet, dat de federale regering per januari 1946 alle overwinstbelastingen had afgeschaft. Verder werd een bepaald soort belasting, die in 1945 maximum 85% kon bedragen, in 1946 verlaagd tot 38%. Ook werd vastgesteld, dat iedere onderneming gedurende twee jaar gevestigd zou worden tegen verliezen. En ten slotte werd bekend gemaakt, dat elk bedrijf op een minimum winst, die hoger zou liggen dan het gemiddelde vredespeil, zou kunnen rekenen. Dit zou mogelijk gemaakt worden door terugbetaling van belastingen.

Het is eigenlijk overbodig om aan deze gegevens nog verder commentaar toe te voegen. Het is overduidelijk, dat het Amerikaanse kapitaal de lasten van deze oorlog op de arbeidersklasse schijft. De deskundigen van het „Office of War Mobilisation” bevestigden dit door hun verklaring, dat de Amerikaanse industrie lonen en salarissen met 24% kon verhogen, terwijl dan nog twee maal zoveel winst als voorheen kan worden gemaakt.

Duidelijk is nu, dat onder dergelijke omstandigheden, waarbij dus de arbeiders minder verdienen en meer belastingen zullen moeten opleveren, stakingen moeten uitbreken, indien de ondernemersklasse aan de eisen der arbeiders niet wil toegeven. Het starre standpunt der ondernemers werd ook nog ondersteund door de federale regering, waarvan Murray schrijft, dat zij in weerzinwekkende lafhartigheid wijkt voor de arrogantie van de Amerikaanse industrie. Het uitgesproken klasse-karak-

Wie hebben zich bereid getoond en zich ingezet om de vrijheidsberovingen en deportaties te doen slagen?

Wie zijn te beschouwen als een blijvend gevaar voor de bedrijfsgenoten en de gemeenschap?

Alleen de arbeiders zullen daarover onbevangen kunnen rechten. Het zijn de arbeiders die zullen moeten uitmaken van geval tot geval, wie in hun bedrijven kunnen worden toegelaten, ook en vooral aan de top.

Zij zullen dat moeten leren doen, zonder opwinding, zonder opgeblazenheid en zonder patriotisme.

Zij zullen moeten leren rustig en zakelijk te overwegen en ernstig en daadkrachtig te besluiten: wie en hoe gestraft moet worden; wie waardig en onwaardig is in de bedrijfsgemeenschap opgenomen te zijn; wie zij zonder pardon aan de top dienen af te wijzen. De bestraffing door burgerlijke rechters, de vrijlating van gedetineerden door de staat, vinden plaats, zolang wij zelf geen werkelijke macht weten te vormen, volgens regelen en maatstaven die ons volkomen vreemd en klassevijandig zijn.

Wie hebben zich vergrepen aan medemens?

Wie zijn mede verantwoordelijk voor het leed der enkelen en de massa?

ten twijfelen. Bovendien zijn die concentratiekampen, nu voor de N.S.B.-ers en collaborateurs, morgen geschikte bergplaatsen voor revolutionaire arbeiders. De bedrijven geveelend laten functioneren met een slavenmassa van gedetineerden vloekt niet alleen tegen onze inzichten omtrent een arbeidersklasse die zelf de bedrijven beheerst, maar betekent voor de arbeidersklasse een direct gevaar.

De arbeiders moeten het zelf doen, leren doen, bewust worden van hun taak en van hun macht.

Het moderne kapitalisme groeit overal naar fascistische methoden en organisatie. Niets kan de arbeidersklasse overlaten aan de kapitalistische machthebbers. Hoezeer dit zou leiden tot het fascisme blijkt wel uit de woorden van het z.g. vooruitstrevende, personalistisch-socialistische dagblad „Het Parool”, waar het op 12 Augustus bij een bespreking van de a.s. vrijlating van gedetineerden, de nazi-leer verkondigt:

„Regeren is de kunst om een volk — zo nodig door krachtig operatief ingrijpen — gezond te maken en te houden.

Het „Heil Hitler” ontbreekt alleen.

Neen, geen vertrouwen, dan alleen in onze eigen arbeidersmacht. Ook ten aanzien van de rechtspraak!

ter van de federale regering blijkt o.a. uit een maatregel van president Truman, waarbij hij machtiging vroeg om commissies in te stellen in die grote industrieën, waar conflicten dreigden. Hierbij werd echter tegelijkertijd bepaald, dat het den arbeiders in die takken van bedrijf dan verboden zou zijn te staken. Dit betekent dus, dat Truman slechts een commissie heeft in te stellen, om de arbeiders te verhinderen in staking te gaan. Deze, door Truman in te stellen commissies zouden tot taak hebben een onderzoek in te stellen naar de toestanden van de bij het conflict betrokken ondernemingen. Murray schrijft, dat de arbeiders tegen dit laatste in het geheel geen bezwaar hebben en niet bevreesd zijn voor het openbaar maken van feiten, die betrekking hebben op arbeidsconflicten.

Blijkbaar werd een dergelijke openbare gang van zaken door de ondernemers en een deel van de ambtenaren niet gewenst geacht. Dit kwam o.a. tot uitdrukking in een poging van den heer Snijder, directeur van het „Office of War Mobilisation”, die een rapport, dat hij door zijn eigen dienst had laten opstellen en waarin alle feiten betreffende de economische en sociale toestand van Amerika was neergelegd poogde te verbieden. Hij is in deze poging niet geslaagd, maar dit geeft toch wel een beeld van de brutale wijze waarop de ambtenaren optreden.

Het is in dit artikel niet de bedoeling over te gaan tot een analyse van de betrekkingen tussen federale regering en particuliere ondernemers. Wij willen binnen het bestek van deze regeles nog slechts één voorbeeld geven, hoe de Amerikaanse regering ook nog op andere wijze de ondernemersklasse bevoordeelt. Hiervoor putten wij nogmaals uit de artikelen „Amerikaanse looncrisis” en „Een stakingsepisode” in het halfmaandelijks tijdschrift „De Kroniek” van Juli 1946.

In het laatstgenoemde artikel wordt uiteengezet, dat de Amerikaanse regering, die tot nu toe eigenaar was van 6000 koopvaardijsschepen, van plan was deze over te geven aan particuliere ondernemingen. Het hoofd van de maritieme commissie Vice-Admiraal Smith, verklaarde heel openlijk: „Wij zullen de ondernemers alle steun geven”. Terwijl de ondernemers dus toezeggingen op „alle steun” kregen, werden de zeelieden (waarvan in de oorlog 6000 waren gesneuvelde), „beloond” met het stopzetten van de oorlogstoelagen. Ook werd op hen niet van toepassing verklaard de wet, waarbij andere arbeiders werkloosheidsverzekering en sociale bescherming worden verleend.

Eveneens waren de lonen naar Amerikaanse maatstaf gemeten, slecht. Indien men het gemiddelde berekent van de lonen van kapiteins, machinekamerpersoneel, officieren en zeelieden, komt men nog pas aan een loonnorm van 75 dollarcent per uur. Natuurlijk is een dergelijke berekening fout, omdat het aantal zeelieden veel en veel groter is dan het totaal aan officieren en machinekamerpersoneel. Desondanks lagen de lonen van de Amerikaanse zeelieden nog hoger dan de internationale minimum-lonen. Een lichtmatroos der U.S.A. b.v. verdiende \$ 127.50, een volmatroos \$ 145.—, een hulpklop \$ 162.50, een olie-man \$ 187.50, een purser \$ 195.— en een electro-machinist \$ 252.—. De gemiddelde gage lag ver boven het internationaal gemiddelde, want Groot-Brittannië b.v. betaalde \$ 30.— per maand. De Chileense zeelieden ontvingen het luttele bedrag van slechts \$ 18.— per maand.

Doordat de Amerikaanse zeelieden dus meer verdienen dan hun kameraden uit de rest der wereld, was dit voor de Amerikaanse reders een gunstige gelegenheid er op te wijzen, dat de gages, die door de zeelieden werden geëist, het onmogelijk zouden maken, „om te concurreren met buitenlandse scheepvaartmaatschappijen en dat zij (dat zijn dus de reders, Sp.) onmogelijk konden geloven, dat het Amerikaanse volk de hoge toeslagen zou betalen om deze concurrentie-strijd, ingeval van een toegeven... mogelijk te maken.”

Ook de werkdag was zeer slecht. Matrozen werkten 65 uur per week, stowards 63 uur. De eis der zeelieden was 44 uur. Ook hier wisten de reders van geen toegeven. Zij argumenteerden, dat een terugbrengen van de werkdag tot 44 uur zou betekenen, dat de bemanning met gemiddeld 5 tot 10 man zou moeten toenemen, hetgeen dan tot resultaat zou hebben een vermindering van de vracht-

Wederopbouw — voor wie?

De voorstanders van de geleide economie proberen ons wijs te maken, dat de planmatige regeling van de productie en distributie door de staat het socialisme zal brengen. Reeds vaak zijn we daarop ingegaan en hebben aangetoond, dat dit niets dan grof bedrog is. Het is trouwens ook niet moeilijk om te zien, dat de staat onder de geleide economie niets anders doet, dan de kapitalistische uitbuiting planmatig regelen. Immers, wat ons de praktijk van deze leiding der productie en distributie te zien geeft is overduidelijk. Als nummer één, staat bij alle plannen de opbouw van een sterk leger, dat moet worden gebruikt om het Nederlandse kapitaalbezit in Indonesië te beschermen, of te heroveren en ook om aan de opgelegde verplichtingen te voldoen, als Nederland straks zijn bijdrage zou moeten leveren in de aanstaande machtsstrijd om de beheersing van de wereld. Dat zijn kapitaalbehoeften van de eerste rang, zonder welke het kapitaalbezit niet te handhaven is. Als nummer twee komen de kapitaalverplichtingen, die de Nederlandse staat is aangegaan en waarvan hij er nog voortdurend meer op zich moet nemen als hij de wederopbouw van de ontredderde productie ter hand wil nemen. Het zijn niet miljoenen, maar miljarden, die overal in de wereld, voornamelijk in Amerika, als credieten of leningen zijn of worden opgenomen. Aan een terugbetalen van dit geleende kapitaal is zelfs in de verre toekomst niet te denken, maar wel moet er rente van betaald worden en dat onmiddellijk. De credietwaardigheid van den ondernemer hangt er van af, of hij de overeengekomen rente betaalt en precies zo gaat het met de Ne-

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts ruimte in verband met de vergroting van het lo-
gies. Het is ons niet bekend, of Bridges, vertegenwoordiger der „Westcoast long sharmen” tot de reders de opmerking maakte, dat dat geen bezwaar was en de reders dan maar met minder winst genoegen moesten nemen. Wel maakte hij hen op het feit attent, dat gedurende de oorlog de koopvaardij-schepen wel een extra-bemanning (maar dan ter bediening van het geschut) konden hebben van dertig personen. Ondanks alle geparlementeer konden de reders en de vakverenigingen niet tot overeenstemming komen. De reders werd een ultimatum gesteld en een staking werd voorbereid. „Een stakingskas van 1 miljoen dollar werd ter beschikking gesteld, veldkeutens werden georganiseerd”. Men wendde zich tot de wereldfederatie van vakverenigingen om steun. De vakverenigingen van Zuid-Amerika beloofden geen besmette goederen te vervoeren, te verwerken of in de consumptie toe te laten. De Amerikaanse regering, die zoals we boven reeds zagen een waardig vertegenwoordiger is van de ondernemers nam haar tegenmaatregelen. Marine en leger werden gewaarschuwd. De Marineautoriteiten schatten, dat om de staking te breken 10.000 officieren en 50.000 „man” nodig waren. Het leger werd gemobiliseerd om het werk der dokwerkers over te nemen. De kustwacht werd ingeschakeld en kreeg orders, hoe rust en orde moesten worden gehandhaafd.

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

derlandse staat. Hij kan de opbouw van de kapitalistische productie in Nederland alleen voortzetten als de kapitaalrente wordt opgebracht. Men kan niet betalen met Nederlands geld, daarvoor zijn de vriezen nodig, en die zijn alleen te verkrijgen door Nederlandse producten te exporteren. Daarom zien wij slechts bij uitzondering een ei op tafel, daarom wordt de melk in gecondenseerde vorm bij tonnen geëxporteerd, daarom is het rantsoen roomboter nog steeds zo klein. Daarom kunnen we bij hoge uitzondering eens een nieuw kledingstuk aanschaffen. Hoewel de bourgeoisie deze gang van zaken meestal voor ons verborgen houdt, doet zij soms nog wel eens — per ongeluk? — een boekje voor ons open: Zo lezen we in het „Handelsblad” van 20 Augustus: Ten slotte wordt opgemerkt dat de civiele sector, waaruit het Nederlandse volk met kleding enz. moet worden voorzien, de sluitpost schijnt te zijn van de textielbegroting. Zoóveel voor het leger, zoóveel voor het Rijksinkoopbureau, voor de Mijnwerkersstichting, voor Indië, voor technische doeleinden, export, en dan blijft er ook nog iets over voor den civielen sector. Vooral dient er aandacht geschenken aan den te grooten drang van textielabrikanten om — terwille van de premie — te exporteerden. Van dit laatste hangt mede af, of een nieuwe regeling vruchten afwerpt. Hieruit blijkt toch wel duidelijk, dat niet voor de behoeften van de arbeidersbevolking geproduceert wordt, doch slechts

voor de kapitaalbehoefte. Al pleit het memorandum, waaruit dit citaat is gelicht, voor ruimere productie voor de behoeften der bevolking, omdat dit „de sociale rust bevordert”, het kapitaal kan niet opgebouwd worden zonder de scherpste uitbuiting der arbeiders. Deze uitbuiting moet ongestoord voortgang vinden. Stakingen verstoren de goede gang van zaken voor het kapitaal, en terwille van de „arbeidsrust” wil het dan de arbeidersklasse noodgedwongen wel wat toestoppen. Zijn noodlot is echter, dat alles wat het aan de arbeidersklasse afstaat, hetzij in de vorm van gebruiksgoederen of van geld, zijn winsten vermindert. De winsten, die het, het koste wat kost moet opbrengen, om op zijn beurt de rente te betalen aan het buitenlandse kapitaal.

Op deze gang van zaken zal de hele uitbuitingsmachinerie dan ook eens stuklopen, n.l. op de noodzaak voor de kapitalisten om grote winsten te maken, om de uitbuitingsschroef zo scherp mogelijk aan te draaien, en de noodzaak voor de arbeiders om daartegen in verzet te komen.

WAT ONS OPVIEL.

PRIMA MARXISTEN!

De „Waarheid” van 21 Aug. '46 bevat in de rubriek „Kort Commentaar” een aardig artikelje, overgenomen uit het R.K. Vlaamse weekblad „De Spectator”. De schrijver geeft daarin een beschrijving van de verkiezingsstrijd in Italië. Hij vestigt de aandacht op een aankondiging van de volgende inhoud: „A.s. Zondag algemene en openbare vergadering der Communistische Partij, afd. Imperia Città. Na afloop te 11 uur 45 gezamenlijk bijwonen der H. Mis in de Chiesa di San Cosimo.”

De schrijver doet verslag van de houding van het publiek bij een processie in het stadje Porto Maurizio: „Op een steiger..... knielden drie arbeiders neer toen het kruis langs hen werd gedragen en zij bekruiden zich onophoudelijk tot de laatste processieganger voorbij was; diep gebogen, hun hoofden haast tegen de ruwe stellagebalken..... Rond hun hals hadden zij een rode doek, twee van hen droegen op hun jas een onhandig zelf gemaakt sikkelen-hamer embleem.” „De Waarheid” wilde, dat het Nederlandse episcopaat er een lesje uit trok. Zou vindt het prachtig. Waarom ook niet? De verering voor een god op aarde, en die voor een god in de hemel kan wel samen gaan. Werd niet in een schoolboekje voor de Mohammedaanse jeugd in de Sowjet Unie Lenin voorgesteld als een profet van Allah?

„Godsdienst is opium voor het volk” heeft de „grote voorganger van Lenin en Stalin” gezegd. Voor „De Waarheid” deze uitspraak waardeloos geworden.

7 Sept. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 36

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOUDESTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam - C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwstraat 811
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

HONGER ALS SAUS

De UNRRA, die in 1943 door de geallieerden gestichte organisatie met het doel de verschrikkelijke gevolgen van de oorlog in de geteisterde en bezette landen te verzachten, is dus ten dode opgeschreven, omdat Engeland, maar vooral Amerika, dat het merendeel van de subsidies verstrekke, weigerde daarmee door te gaan. Een nieuwe organisatie de I.R.O. zal de verzorging der honderdduizenden vluchtelingen en uitgewezenen op zich nemen. Met de problemen van de verdere hulp aan de miljoenen hongerenden over de gehele wereld wist de in Genève voor kort vergaderde Raad van de Unrra geen „raad” en daarom werd het verschaffen van raad verwezen naar een andere Raad, de Sociaal-economische Raad van de Verenigde Volken.

Het ontbreekt de internationale politiek waarachtig niet aan instanties, die zonnig kunnen worden gebruikt om de zaak aan op te hangen. De „Food and Agricultural Organisation”. Enige maanden voordat in November '43 de Unrra werd gesticht, was ook reeds een plan ontworpen voor, wat nu heet de F.A.O., de voedsel en landbouw organisatie van de Verenigde Naties. Toch heeft Rusland aan de F.A.O. niet willen deelnemen. Dit reeds moeten wij in de gaten houden.

Het wordt immers steeds duidelijker, dat hoe weinig er ook sprake is van communisme of socialisme in Rusland, het economisch stelsel van dit land en de Angelsaksische landen op verschillende fundamente rusten. Rusland heeft een vorm van staatskapitalisme die voornamelijk met geweld — economisch en militair geweld — andere binnen haar invloedssferen gerandte landen en gebieden volkomen in haar orde inschakelt. Al deze bedoelde landen gaan in snel tempo tot het nationaliseren van belangrijke sleutelindustrieën over.

door het verlenen van credieten, kapitaal-export naar andere en dus vaak de zwakkere landen. Het botsen van de belangentegenstellingen in de internationale politiek wordt bijzonder verscherpt door deze verschillende „methoden”, is een te zwak woord „principes” is te sterk. laten we zeggen..... door deze verschillende gedaanten van kapitalisme.

„Open deur” vordert Amerika en spreekt dan van stalen gordijn, waar het doelt op de economische ondoordringbaarheid van de door Rusland beheerste gebieden. De F.A.O. zal vermoedelijk in het begin van September te Kopenhagen een wereldvoedsel-conferentie organiseren. Het ligt in het plan, de daar te nemen beslissingen voor te leggen aan de Algemene vergadering van de Verenigde Naties (V.N.), die ook in September zou moeten bijeenkomen. Of dat laatste werkelijk deze maand kan gebeuren, gezien het feit, dat de heren diplomaten die daarbij aanwezig moeten zijn nu te Parijs verzameld zijn op de vredesconferentie, die geen vredesconferentie wordt genoemd, en waarvan al beweerd wordt, dat ze de komende oorlog organiseert. Vordert men in Parijs niet sneller, dan is er geen denken aan dat men 23 September ook nog in Amerika voor de V.N. bijeen kan komen.

Maar, nemen we aan dat dit dan toch binnenkort zal kunnen gebeuren; voor welke vraagstukken komt de vergadering der V.N. inzake de voedselvoorziening dan te staan? Ongetwijfeld zal ze zich bezig moeten houden met de vraag of en hoe het werk van de Unrra moet worden voortgezet. Het is bekend, dat Amerika reeds nu het standpunt inneemt: ieder land dat hulp nodig heeft, kan zich voor de verkrijging van credieten tot mij wenden. Dat is zakelijk volkomen te verklaren. Het

UIT DE INHOUD:
Heropvoeding der Menschen
Ze komen voor de Dag
Tramstaking in België
Staking onder Atoomgeleerden

zal als machtsmiddel worden gebruikt tegenover landen die geheel of gedeeltelijk in de Russische invloedssfeer zijn geraakt. Maar ook voor de andere landen is daarmee het probleem niet opgelost, zelfs niet voor de landen die zelf geen hulp nodig hebben en gaarne bereid zijn „te helpen”. Het probleem begint daar juist, op de basis van wat men dan nog vrije economie zou kunnen noemen; wie zal leveren en wat zal geleverd worden. Met andere woorden de rentabiliteitsrekeningen van al de verschillende landen komen toch ook in botsing met elkaar. Wil men tegenover Rusland sterker komen te staan, dan zal men steeds meer tot verdere economische coördinatie van elkaars economisch leven moeten geraken en ook daarbij is het dan weer de vraag welke macht zal Amerika daarbij verkrijgen.

Zal de F.A.O. het werk van de Unrra in gewijzigde vorm overnemen? Zal de F.A.O. straks de enige internationale organisatie zijn, die de algemene landbouwvraagstukken en die der voedselvoorziening zal regelen? Dat is natuurlijk zonder meer niet te verwachten. De samenstelling van de F.A.O. en dus ook de opvattingen die bij haar leidende krachten bestaan, maken het duidelijk, dat ook op dit terrein een felle strijd met Rusland zal worden gestreden.

Wat stelt de F.A.O. zich ten doel? De F.A.O. is de internationale organisatie van de kapitaalbelangen op het terrein van landbouw en visserij. Vierenveertig landen hebben er hun vertegenwoordiging in en hoezeer ook alles verstrengeld is, zeker hebben dus ook de andere landen dan Rusland en Amerika hun eigen bijzondere belangen.

De Europese landen alleen zullen, wanneer de Unrra haar werkzaamheden in 1947 beëindigt, een tekort hebben van \$ 1056 miljoen. Maar behalve Polen, Duitsland, Italië en Griekenland, liggen ook Japan, Brits-Indië en China, ja, feitelijk het gehele Verre Oosten beneden de hongergrens. En toch is dat maar één kant van het vraagstuk.

De andere kant bestaat, zoals gezegd, uit de kapitaalbelangen in landbouw en visserij over de gehele wereld, maar verdeeld over vele naties. En de problemen die daaruit te voorschijn treden, zijn in het